

26 września 1939 r. Polskie Państwo Podziemne

W nocy z 26 na 27 września 1939 r. w oblężonej Warszawie powstała Służba Zwycięstwu Polski – konspiracyjna organizacja wojskowa, mająca prowadzić walkę przeciw okupantom. W listopadzie została ona przekształcona w Związek Walki Zbrojnej, podlegający rządowi emigracyjnemu, a 14 lutego 1942 r. gen. Władysław Sikorski przekształcił ZWZ w Armię Krajową. Pod koniec 1942 r. AK liczyła około 200 tys. żołnierzy, w 1944 r. już 350 tys. Była największą podziemną armią w okupowanej Europie.

Polska pod okupacją posiadała legalny i uznawany na Zachodzie rząd emigracyjny. Obok AK istniały również Polskie Siły Zbrojne na Zachodzie. W Warszawie przebywał Delegat Rządu na Kraj w randze wicepremiera. Działy konspiracyjne sędzi, których wyroki nie tylko wykonywano, ale te ogłaszano w podziemnej prasie. Przez całą okupację działały tajne komplety, czyli podziemne szkoły. Podziemne wyższe uczelnie kształciły polonistów, historyków, matematyków, lekarzy. W czasie wojny studia ukończyło prawie 10 tys. studentów!

Ruch oporu w okupowanej Polsce obejmował prawie wszystkie dziedziny życia. Dlatego tajne struktury podporządkowane rządowi emigracyjnemu nazwano po wojnie Polskim Państwem Podziemnym. Drugiego takiego państwa nie było w całej Europie.